

G A Z E T T A

DE TRANSILVANIA.

AN 8 L

(KЪ ПРЕАНА ЛТА БОИЕ).

AA VI-LEA

N^{ro} 60.

Brashov, 29. Julie.

1843.

Прецула „Газетаї де Трансилванія“ ши а „Фоїетї пентрѣ минте, инимѣ ши литератѣрѣ“, ан 156 коале есте пе 8н ан 8 фїоринї арѣинт ан афарѣ, iar ан Брашов 7 фїоринї арѣ., iar пе 8м семестрѣ пе жѣмѣтате. Принѣмерация се фаче ла к. к. поїце ши ла ДД. кореспонденцияї ноїрїї. Пентрѣ пѣвликцияї се пѣвтек 3 крї арѣ. де рѣн а

Трансилванія.

П** (20 Іуліе*). Ан а. к. 1843 акѣм ан зїеле лѣї Іуліе кѣрг ексаменеале анвѣцѣ-чеїлор ан м. реїмент ал доїлеа ромѣнск пе ла шкоїле трївале сѣтеїї дїн вїкарїатѣа роднеї, дїстрїктѣа Нѣсѣда, рїдїкате нѣ де мѣлцї анї прїн остїнеїале домнѣлї вїкарїѣ ши дїректор. Іоан Марїан. Ан ачелеа шкоїлї прѣнчїї ши прѣнчїцїале анвацѣ нѣнѣ-маї сарна, чї ши вара, iar анвѣцеторїї, пе лѣнѣз алте скѣтелї де каре се вѣкѣрѣ, сѣнт ѣлѣтїцї кѣ кѣте 40, 50 пѣнѣ ла 60 фїор. арѣинт, де ҃нде? дїнтрѣа исвор афлат ши проїектат де сѣс лѣдѣтѣа Д. дїректор, пе каре аналта кѣрте нѣнѣмаї лѣаї апрокат, чї прѣкѣм цїм, пе афлѣторїѣа вїкарїѣ ши дїре-ктор І. Марїан лѣаї дѣрѣїт ши кѣ медалїе чївалѣ де аѣр. Ачел исвор есте маї вѣртос вїнїтѣа арѣнзїлор че се траг дїла вїртѣїле сѣтеїї пе фїешкаре трїлѣнїѣ.

Ексаменеале цїн ан тот дѣкѣрѣла лѣї Іуліе, пентрѣ-кѣ реїментѣа се антїнде мѣлат ан дїстрїктѣа Бїстрїцїеї, ан комїтатѣрїле Дѣвѣка ши Тѣрѣа пе де кѣтрѣ Молдавіа, пе сѣпт мѣнцї анколо, прїн ҃рмарѣ кѣлѣторїеа се фаче кѣм кѣ мѣлатѣ остїнеїалѣ. — Ан 2. Іуліе мѣз афлам ка аскѣлтѣторїѣ ла ексаменеа дїн Нѣшфалѣѣ (сатѣа марѣ), ҃нде фїїнда дѣмїнекѣ, дѣнѣ че маї антѣї ан бїсїрїкѣ школарїї де о парте ши школарїе де алта кѣнтарѣ кѣ верѣїре зѣнѣреаскѣ челе че се цїн де сф. лї-тѣрїе, iar маї ла ҃рмѣ рѣсѣнарѣ кѣнтѣа ам-пѣратѣлї „Доамне кѣтѣ кѣ андѣраре шчл.“ пѣсте пѣцїн се аѣзї клопотѣа спре семн де адѣнѣре ан школарѣ. Ексамїнареа се анчепѣ; пѣрїнцїї ши алцї попоренї, карїї нѣ маї ан-

кѣпеа ан лонтрѣ, аскѣлта пе ла ҃шї ши ла фѣрестрїї ши се анѣсїа, ка сѣ аѣдѣ, кѣм „дїн ҃рѣа прѣнчїлор сѣаї сѣвѣршїт лѣдѣа домнѣлї.“ Маї тѣрѣїѣ ҃рмѣ арїтметїка, ла каре сѣшрѣ маї антѣї прѣнчїї, карїї тот; че лї сѣаї дїкат, лѣкѣрѣрѣ ши пробарѣ фѣрѣ грїѣтате ши ампѣдїкаре; дѣнѣ єї вѣзѣрѣм прѣнчїцїале анѣкѣнѣа крѣта ан мѣнѣ ши не кѣпрїнсе вѣкѣрїе марѣ, прївїнда кѣм дѣцѣтѣ-цїеа ачестор сѣтенаше тїнереле, каре аѣта цїѣ антоарче фѣсѣла, скрїа нѣнѣмаї фрѣмос, чї дїн челе патѣрѣ оперѣцїї арїтметїче ши дѣ-монстра тот чї се череа. Ан тот дѣкѣрѣла ексаменеа дї сїнѣр Д. дїректор антѣреа прѣнчїї, лї неїзїа, лї лѣдѣа пе ачїа карїї рѣсѣнѣдѣа бїне, iar пе чеї карїї смїнѣа, нѣтї дїфѣїма кѣ аспрїме, чї лї лѣмїна. Се веде, кѣ пѣрїнцїаска ачестѣ методїкѣ ампѣртѣ-шїтѣ ла тоцї прѣпаранзїї школарѣлор м. ре-їмент фаче пе тїнерїме а спорї атѣта, iar нѣ аспрїмеа, нїчї фрїка де вѣтѣї грїеа. Маї ла ҃рмѣ Д. дїректор дїктѣ ши школарїї скрї-сѣрѣ кѣ лїтѣре латїне кѣвїнѣтеле ачестѣа; „Времеа ши неїновѣцїа сѣнт чѣл маї скѣмп одор ан лѣме, каре дакѣ се перѣ, нѣ се маї пот рѣкѣцїїга нїчї одатѣ; дѣчї треѣе фоларте тарѣ сѣ ле пѣзїм ши сѣ ле фолосїм дїн тоатѣ пѣтѣреа.“ Фїешкаре школарїѣ че-тїа чеа че скрїа. Вѣ лѣаїѣ врео треї ексѣм-пларѣ де скрїсорї де а фѣтїцїелор, спре а ле арѣта ши алтора ка ҃н адеѣвр, ши де аїчї, кѣ попорѣлї ромѣнск нїмїк нѣтї лїнѣше дїн ачеле аплѣкѣрї сѣфлѣтеїї, каре лѣр пѣтѣа а-жѣта ла о кѣлѣтѣрѣ маї марѣ.

Унгарія.

Комїтатѣрїле Срем ши Ра раш дїн ан Славонїа ан адѣнѣрїле че аѣрѣ ан 3. шї

*) Чѣва кам антѣрѣїат.

10. 1846, се деклараръ кѣ солинитате пентрѣ
лімба латінъ ан контра челеі магїаре, шї
ачеаста о фкѣрѣ кѣ пѣцінѣ дїосебіре ан-
енгѣла Аграмѣлаві. (Дѣмеа).

Цара ромѣнеакѣ

Бѣжѣрѣці, 19. 1846 к. в. Ноазле
анкѣрѣкѣрї ан каѣса Сербїеі анѣфларѣ аїчї
трїжѣ маре ла тоці прїетїнї лїнїцї шї а
пѣчїе. Фїешкаре се антреабѣ пе сіне: Че
сѣфршїт ва лѣа ачеаста? маї вартос дѣпѣче
попорѣла Сербїан ашї декларѣ воїеа са хо-
тѣрѣтѣ, пе каре о кѣноащїм дїн гѣра шї
мѣртѣрїсіреа маї мѣлтора, карїї се афларѣ
де фацѣ ла чїле маї дїн ѣрмѣ ѣвнемѣнте
ан Топчїдере. Аѣтѣнчї, кѣнд ѣнералѣла Дїе-
вен шї Хафїс Паша, кѣм шї консѣлаѣла рѣсек
Бачїнко ампреѣнѣ шї Рїѣлат Паша, каре дїн
антѣмпларе анкѣ ѣра де фацѣ, вѣра сѣ фа-
кѣ пе депѣтацїї нацїеі Сербїене, ка сѣ прї-
чїанѣ, кѣмкѣ ѣї тѣребѣ сѣ ласе пе ѣвчїч кѣ
соцїї сѣї а мерѣе ла Константїнопол: „Да,
стрїгарѣ тоці депѣтацїї, да кѣ ѣсте воїеа
Сѣлтанѣлаѣї ачеаста, ѣї сѣ мерѣтѣ;
ної ансѣ тоці мерѣем кѣ дѣншїї шї кѣ ної
вор маї мерѣе ацїї 60,000 спре а мѣртѣ-
рїеі, кѣмкѣ цара аре а ле мѣлѣцїмї лор де
тоате.“ — Анкѣм афларѣм шї ної, кѣ ѣне-
ралѣла Дїевен се антолѣче ла Сербїа. Ан. Са
прїнцѣла цѣрїї, Георгїе Бївекѣ сѣтѣ сѣ
плече асѣзїї ла Брѣїла, кѣм се снѣне, спре
а се антѣланї кѣ А. Са прїнцѣла Молдавїеі
Мїхаїл Сѣрѣза, каре се ащїанѣ ла Галац.

— Дѣпѣ табела школастїкѣ тїпѣрїтѣ ла
Бѣжѣрѣці, нѣмѣрѣла тѣтѣрор школарїлор ан
прїнцїпатѣла Ромѣнїеі пе ѣн ан пѣнѣ ан 1.
1846 1843 аѣ фост 51,102.; адїкѣ ан школа-
леа анчїпѣтоаре де прїн сате шї ан ѣнеле
школае прївате 47,886; ан школаеа нор-
мале 2265; ан школаеа дїн Країова 400,
їар ан колецїїла дїн Бѣжѣрѣці кѣ тотѣла 555.
Школае ан тот прїнцїпатѣла кѣ мїнѣ кѣ маре
се нѣмѣрѣ пѣнѣ асѣзїї 2391, кѣ кѣте ѣн
анѣцїторїѣ де фїешкаре школаѣ маї мїкѣ,
їар профѣсорї формалї ан Бѣжѣрѣці, Кра-
їова шї прїн капїталїеа жѣдїцїлор сѣнт 50.
Ла сѣ. Сава фїлософїа анкѣ шї аре профѣ-
сорѣла сѣѣ де ѣн ан анкоаче, їар фїсїка шї
Хїмїа сѣнт тот ваканте. Всте чїва сїнгѣ-
лар, кѣ антре школарїї сѣ. Сава нѣ прїа
ведїм нѣме де але воїерїлор чїлор маї де
фрѣнте. Пе аїреа чїї маї мѣлцїї магнациї пе
фїї лор де шї нѣ дїла анчїпѣт, дар нѣгрѣ-
шїт дїла класїеа граматїкале ан сѣс, дї трї-
мїт ла школаеа пѣблїче. —

Молдавїа.

10. Іа шї, 12. 1846. Антре ѣксамїенеа

пѣблїче ѣпїтровїа анѣцїтѣрїлор аѣ цїнѣт
ампреѣнѣ кѣ комїтатѣла академїеі маї мѣлте
сїанѣе, ан каре сѣѣ кїпѣшїт пентрѣ реѣр-
ганїзацїа академїеі шї анкѣм комїтетѣла ака-
демїїї формат дїн ноѣ се окѣпѣазѣ кѣ ре-
дакцїа ноѣлаї рїгѣламент. каре пе ла 15.
1846ст ва фї гата. Прекѣт сѣѣ вѣзѣт пѣнѣ
анкѣм, сѣѣ фкѣт ансїмнѣтоаре амѣнѣтѣ-
цїрї. Комїтетѣла академїк (консїлїїла профѣ-
сорал) ва фї де аїчї ананте сѣфлїтѣла
академїеі, ан каре се ва концентра ѣпїтро-
пїа, профѣсорїї шї тоатѣ інстрѣкцїа пѣблїкѣ
а Молдавїеі. Дѣмнїеалаї ворнїкѣла Ілекѣ Балш,
ноѣла ѣпїтроп аѣ десѣвлат ан сїанѣеле ака-
демїче атѣт темїнїчїеае саае кѣнощїнїе (ка
ѣнѣла че шѣѣ сѣвѣршїт анѣцїтѣрїеа ла Бїена
шї ѣсте доктор де а рїентѣрїї), кѣт шї о
ѣнерѣїе рарѣ. Саѣ лѣат ан ѣвѣаре де сїамѣ
шї рефлїксіїеае дїлїї Наїгебаѣер (консѣла прѣсїан)
пе каре леаѣ фкѣт, пофїтїт фїїнд де М.
Са прїаданѣлатѣла нострѣ Домн. *)

† Іа шї. Дѣмїнїкѣ ла 11. 1846 сѣѣ ам-
пѣрѣїт премїїеа ла академїе ан фїїнѣа де
фацѣ а дїлїї рефѣрendarїѣ, а комїтетѣлаї шї
а пѣрїнцїлор ѣлївїлор. Тот ан ачїа зї се
фкѣѣ ѣксамїнѣла пѣблїк ла школа фїтїцїлор
де фацѣ кѣ ѣн аѣзїторїѣ нѣмїерос шї де даме
кѣ дїстїнкцїе. Сааа ѣра анфрѣмїсїатѣ кѣ
гїрланде пѣсе ан чїѣрѣла аѣкѣрѣїлор де мѣнѣ
шї а десїнѣрїлор ан нѣмѣр де 276 ѣѣкѣцїї.
Дама В. Боїано, шї демоасїелеа К. Фабїан,
А. Понї шї М. Александрѣ крїскѣте ан ачїст
інстїтѣт шї де 6 лѣнї нѣмїеа анѣцїтѣоаре
аѣ ѣксамїнат 107 ѣлеве асѣпра деосебітїлор
матерїї че пропѣсїсѣрѣ. Рїсѣлатѣла мѣлѣцїмї-
торїѣ ла ѣксамїнѣлаї конвїнсе пе пѣблїк де
фолосѣла чїл маре ал ачїстѣї ащїзѣмѣнт, ка-
рїеа рѣснѣндѣше шї пїете класа де мїжлок
анѣцїтѣрїї де релїгїе, де морал шї кѣнощїнїе
фолосїтоаре.

Chronica.

СВРБїА. Дїла марѣїнї, 13. 1846. Се
паре кѣ ѣвчїч нѣаре воїеа а се да жѣртѣѣ пе
сїне пентрѣ тоате нїрегѣларїтѣцїїеа, каре сѣѣ
антѣмплат. Ва шї Петронїевїч петрїк тот
ла Крагѣїебац анконѣїѣрацїї де остѣшїме нѣ-
мероаеѣ. Тот че нѣ кѣспїнд оамїнїї ан

*) Ар фї де дорїт пентрѣ тоатѣ ромѣнїїа,
ка сѣвѣршїндѣсе ачїстѣ аѣкѣрїеае маре, пе
лѣнѣгѣ нїче ампѣрѣтѣшїрї маї ѣсгате ан прї-
вїнѣа ачїстѣа сѣ нї се трагѣ шї о паралелѣ
антрї Іакадемїа дїн Іа шї шї антре колецїїла
сѣ. Сава дїн Бѣжѣрѣці. А. профѣсор де істо-
рїа ѣнїверсалѣ шї а патрїеі, Іоан Маїорекѣѣ
дїн Іа шї, ка ѣнѣла каре кѣноащїеа пе амѣндѣѣ
дїн праксїе, ар пѣтѣа сѣ о факѣ ачїстѣа маї
ѣшор. Ансѣ дїлїї сѣ іѣрте де андрѣсїеа-а
че авїм. Рѣѣ.

Блаград, есте ізцгала кѣ каре Д. Девин се депзртѣ дин Серѣа, кзнд ел тоуѣш дѣнк ентѣсіамѣа, каре се пуреа кѣ л'аѣ продѣс деокамдатѣ антре сѣрѣі, пѣтеа нѣдѣждѣі, кѣ петрекѣнд маі мѣат кѣ дѣншіі, лї ва андатора шї пе ѣн вїторїѣ маі лѣнг пентрѣ Рѣсіа. Че і с'аѣ нѣдѣчїт дѣале, анкѣ нѣ се шїе. Анкѣма се антреакѣ; че мѣсѣрї ва анѣка Рѣсіа шї че вор сѣѣрї шї алте пѣтерї а се пѣне ан лѣкраре аша, ка вѣрсаре де сѣнѣе нїчї де кѣм сѣ нѣ ѣрмеѣе. Се поате ка Александрѣ Георгїевїч сѣ се скїмѣе дин чеѣа че л'аѣ фѣкѣт націа, сѣѣ де, сѣ зїчем, партїда алегїтоаре, каре ансѣ прїкѣм вѣзѣрѣм, есте фоарте нѣмѣроасѣ шї пѣтернїкѣ?

СПАИИ. Мадрїа, 12. Ізлїе. Ценералѣа Нарѣаѣз ампреѣнѣа кѣ Аспїроѣ петрекѣ треї зїле ампреѣїѣрѣа кѣпїталеї фѣрѣ нїчї о треакѣ. Анкѣм вїне шїреа, кѣ Аспїроѣ кѣ дївїзіа сѣ се депзртѣ іѣте шї ан Мадрїа домнїше ѣн ентѣсіамѣ. Дѣла Вспартеро сосі вестеа, кѣ ел се антоарче кѣтрѣ кѣпїталаѣ.

БРИТАНИА МИРѢ. Пентрѣ О'Коннел Тоатѣ Вѣропа чїтеѣе кѣ деосїбіт їнтерес атѣт кѣрѣѣа треїлор асѣпра планѣѣї де дѣскїнарѣа Ірландїеї де кѣтрѣ Англїа, кѣт шї маї вѣрѣос кѣвїнтеле лѣї О'Коннїа ростїте ан адѣнѣрїле чеѣе нѣдѣїт де нѣмѣроасѣ. Ыѣрѣатѣа ачеста, треїкѣт акѣм де анї 60, дѣнѣ мѣателе лѣпте че авѣ пентрѣ іѣбїта сѣ націе шї патрїе, аѣ авѣт шї мѣате чеасѣрї де вѣкѣрїе. Ан зїлеле треїкѣте маї наїнте де а цїне іа-рѣш адѣнаре ан Тѣламоре, о старїцѣ аї ѣнїї мѣнѣсїрїе вѣчїне вѣнї шї лї пѣсе ан кап о кѣнѣнѣ де флорї фоарте фѣрѣмоасѣ амплетїтѣ де ѣна дїн кѣлѣѣрїе. Ан зїоа ѣр-мѣтоаре калѣа шї ѣлїцїле пе каре треїкѣ ел ґра сѣмѣнате кѣ флорї шї кѣнѣнї шї прѣкѣрѣате де маї мѣате аркѣрї трїѣмфале. 150 мїї оамнї се адѣнарѣ дїн депзртаре де кѣтѣва мїлѣрї. — О'Коннел маї фѣкѣ шї ан кѣпїтала Дѣвалн о алтѣ адѣнаре, ан карѣа се анскрїсѣрѣ мѣацїме де мѣдѣларї прї ла репѣал, антре карїе ґра мѣацї арѣндашї алѣн-гацї дїн мошїї де пропрїетарїе ачелораш (шїм адѣкѣ, кѣмкѣ пѣмѣнтѣа Ірландїеї, кѣм шї а Брїтанїї дїн марѣ неноронїре се афлѣ нѣ-маї ан мѣна ѣнор пѣцїнї пропрїетарї, карїе алдѣ кѣ арѣндаѣ фоарте скѣмпѣ, шї ачеста ґ-їевоѣа чеа маї кѣмплїт ал сѣрѣчїеї.) — Кѣ ачїст прїлѣж ацїтаторѣа О'Коннел цїнѣ іа-рѣш ѣн кѣвѣнт дѣнѣ фїреа сѣ аѣфокаѣ, пѣ-трѣнѣзиторїѣ, ансѣ кѣ атѣт маї нѣмѣсїстрїе. Ва зїсе антре алїеле мѣате: Нїнї антрѣ о царѣ дїн лѣме нѣ се фѣче тїранїа ачеста, каре есте ан Ірландїа *) Нѣмаї каста пропрїе-

тарїлор ірландїѣрѣа порѣнчїненорочїцлор арѣндашї (марї, мїчї шї фоарте мїчї), ка нѣнѣ-маї сѣ ле лѣкрѣ кѣ прѣѣѣа хотѣрѣт де ґї, чї сѣ цїе шї полїтіка шї релїцїа лор. Домнїї ачїцїа стрїѣз фоарте тарѣ, кѣ попорѣа ірландѣѣ нѣї іѣѣѣе; ансѣ есте ачѣаста вѣро мїраре? Де ачї О'Коннел треїкѣ ла скопѣа адѣнѣрїї дїн ачѣеѣш зї шї ла дѣсѣатерїле кѣ-сїе де жос, а карїе хотѣрѣре ан прївїнца Ірландїеї кѣм ам вѣзѣт, аѣ фост, сѣ нѣ факѣ нїмїк. Ва зїчеа: „Пѣнѣ кѣнд ної нѣ анковолам де фрїкѣ шї нѣ плїкам ѣмерїї ла апѣсѣе шї нѣ арѣтам, кѣ ної нѣарѣптатеа о сїмцїм шї кѣ авѣм де ґлѣа а нѣ кѣцїса арѣпѣѣрїле прїн мїжлоаче ацїсїте: пѣнѣ а-тѣнчї тїкѣлошїї ноцїрїе дѣшманї нѣ кѣлка ан пїчoare шї нѣ ѣрїсїеа. Анкѣма ансѣ ної сѣтѣм арѣпцї ан позїтѣрѣ де вѣрѣацї лїѣрї шї дѣшманїї ан фаѣа нації брїтанїче вор-ѣск дѣспре ної кѣ рѣспїкт, ачїеї дѣшманї, карїе пѣнѣ ачї нѣ се ѣмїліа а нѣ аскѣлта пѣлѣнѣорїле. Дар каре есте планѣа мїнїсте-рїа? Че врїа Пѣел сѣ факѣ спре а ампе-дѣка репѣалѣа (дїспѣрїѣеа)? Ва зїче, кѣ нѣ'а ва да. Дѣнѣѣа н'аре ачїст кѣрѣж; дар анкѣ атѣнчї, кѣнд Ірландїа тоатѣ ва сѣта ла спателе меле, лѣкрѣ каре се ва антѣм-пала пѣсте пѣцїн — атѣнчї, да, атѣнчї ґї ал воїѣ рѣґа кѣ тот рѣспїктѣа, ка сѣ'мї ласѣ репѣалѣа. (Ачї аскѣлтѣторїе рїсѣрѣ кѣ пѣлѣчере). Каре ансѣ есте планѣа сѣѣ де а сѣта ан контра репѣалѣѣї? Пѣел ал дѣсѣѣ-шѣрѣ ан доѣк ворѣе, каре сѣнт: А фѣче нїмїк. Да, ачеста есте ѣенїосѣа план де рѣсѣвоїѣ ал мїнїстерїѣѣї ґнглеѣзїск. Вї крѣд аша: „Ірландїї сѣнт попор вїѣ, ѣшор де ан-тѣрѣтат; дар іѣцїеа лор есте нѣмаї фок де паїе, каре се сѣтїнѣ ан скѣрт. Ної вом пѣне мѣнїке ан сїн шї вом ацїпта пѣнѣ ва трїче флѣкѣрѣ чеа ѣшорѣѣ.“ — Оамнїї ачї-цїа нѣ нѣ кѣнѣоск пе ної. Сїр Роберт Пѣел пѣїсїе ла ѣѣрѣмѣа рѣѣлѣї Шѣнон шї ацїпте ка шї ачел цѣфан нѣґїоѣ, пѣнѣ ва кѣрѣе апа тоатѣ, ка сѣ трїакѣ ел. Ва анѣж маї кѣ-рѣнд ва аѣнѣѣе скѣрѣѣере рѣѣлѣї Шѣнон, дї-кѣт анѣшарѣа ачїстїе мїшкѣрї дїн Ірландїа, каре нѣ сѣ ва сѣтѣмпѣра, пѣнѣ кѣнд нѣ вом рїкѣшїса нѣарѣамѣнтѣа нострѣ націонал. ґѣ-бѣрнѣа нѣнѣоскѣ, кѣ пѣртареа нострѣ ґ пач-нїкѣ, лѣмнѣ шї констїтѣцїоналѣ, шї аша ної вом пѣшї пе ачѣетѣ кѣрѣре мѣїстатїкѣ, пѣнѣ кѣнд Ірландїа тоатѣ се ва рїдїка дѣла ѣн кап пѣнѣ ла алтѣа, тоцї ка ѣнѣа.

Шїнцїле шї лїтературѣа ан Рѣсіа.
Мїнїстерѣа їнстрѣкцїеї пѣлїчїе фѣкѣ шї ґ-

*) Адѣкѣ ка пропрїетарїе дѣнѣ плакѣа лор сѣ алѣнѣе пе арѣндаторїе. Арѣпт арѣ О'Кон-нел: Дар сѣнт цѣрї — нѣ ле маї нѣмїм — ан

карѣ арѣндаторїе тїрѣнїск пе прѣспрїетарїе, сѣґ шї сѣтїнѣ патрїа шї калкѣ ан пїчсарѣ пе сѣрѣчїмеа мѣнчїтоаре. Рѣа.

стими дѣлѣ обичей ѡ рапорт, дѣн каре кѣ-
ноушѣм, кѣ ла а. 1842 нѣмцѣмъ тотал ал
школарѣмъ ан рѣсія шѣ ан Полонїа фѣ де
166,463; ачѣ анѣмъ нѣ сѣнт нѣмцѣмъ ачѣмъ
школаѣ, каре стаѣ сѣнт алте мѣнїстерѣрѣ (кѣмъ
сѣнт ал рѣсвоїлѣстѣ). Кѣ тоате ачѣстѣа сѣма
че о ведем, сокотѣндѣо ла 58 мѣлоане лѣкѣ-
торѣ аї рѣсіѣ шѣ а Полонїѣ сѣте фѣартѣ
мѣкѣ, апої сѣ стѣ кѣ атѣт маї де партѣ де
ашѣзмѣнтѣлѣ школарѣ алѣ алтор націѣ сѣрѣпене.
Пе Полонїа сѣ вѣн рѣспектѣве чѣї маї мѣлѣцѣ
сѣтѣденцѣ, 66,708. рѣсія арѣ 6 ѣнѣверсѣтѣцѣ
ан тоате 2884 сѣтѣденцѣ; сѣ сѣфѣре шѣ 13
анѣсѣцѣрѣ лѣтѣраре сѣрѣжонѣте кѣ ванѣ де аї
партѣкѣларѣмъ. Кѣрѣцѣ орѣуїналѣ сѣшѣрѣ ан тоатѣ
рѣсія ла 1842 ка вѣро 757, іар традѣкѣцѣ
37. Ачѣ сѣ алѣтѣрѣзмъ лѣтѣратѣрѣ рѣсѣскѣ сѣрѣ
пѣлѣдѣ кѣ а Германїѣ: сѣнѣгѣр ла Лѣнѣа кѣте
мѣї де кѣрѣцѣ орѣуїналѣ пе кѣте ѣн ан! Тѣаскѣла
пѣрїодѣк ан тоатѣ рѣсія нѣмцѣмъ 61 газѣте
шѣ жѣрналѣ, кѣ 7 маї мѣлат ка ла а. 1841,
ла каре лѣкѣрѣ мѣлѣцѣ дѣн чѣї маї бѣнѣ аѣкторѣ
рѣсѣцѣї. Ачѣ сѣ прѣвѣм іарѣш нѣмаї ла ам-
пѣрѣзѣцѣа аѣстрѣїѣ, карѣа ан тот кѣспрѣнѣсѣла
сѣѣ нѣмцѣмъ ла 160 фѣї ан маї мѣлатѣ лѣмѣї,
полѣтѣче шѣ непѣлѣтѣче. Кѣрѣцѣлѣ сѣтрѣзѣне дѣн
ан ан ан сѣ мѣлѣцѣск шѣ ан рѣсія.

Кѣтрѣ Днѣї Четѣторѣї ноцѣрѣї дѣн О***.

Прѣцѣлоѣа дѣв. сѣкрѣоаре андрѣптѣтѣ кѣ-
трѣ ної прѣн поцѣ ан 25. Апрѣлѣ а. н.
сѣ кредѣцѣ, кѣ не сѣсѣ нѣмаї ан 9. Іѣлѣ,
прѣн ѣрмаре дѣнѣ 75 зѣлѣ; дѣн че прѣчѣнѣ?
Поате дѣн ачѣеаш, дѣн карѣ прѣкѣм не арѣ-
тѣцѣ, вор фѣ мѣргѣнд шѣ Газѣтелѣ ноастрѣ
ла дѣв. нѣрегѣлат. Фѣїндѣкѣ нѣ не анѣ-
мѣнацѣ о адрѣсѣ анѣмѣтѣ, дѣнѣ карѣ сѣ не ан-
дрѣптѣм рѣспѣнѣсѣла пе карѣ'л чѣрѣцѣї, кѣѣтѣзмъ
сѣ вѣ мѣлѣцѣмѣм прѣн ачѣсѣтѣ фѣїе.

Ла 1. Андатѣ че абѣнацѣе ла вѣрѣн жѣр-
нал сѣ фѣче прѣн поцѣ, ачѣеаш ла чѣрѣрѣа
орѣкѣрѣї прѣнѣмерант сѣте датѣоаре грѣтѣс
а сѣкрѣ ла рѣспектѣва Рѣдакѣцѣе пѣнтрѣ орѣ че
нѣрегѣлѣз с'ар арѣтѣ.*) кѣчѣ де ачѣеа іа такѣа
де кѣте 30 нр. м. н. пе кѣте ѣн сѣмѣстрѣ
дѣла фѣїшѣкарѣ абѣнат, афѣрѣ де такѣелѣ ѣо-
чѣрѣтѣе че пѣлѣтѣск тоате рѣдакѣцѣїлѣ дѣла сѣне
пе тот анѣла шѣ афѣрѣ де сѣкѣмпларѣелѣ грѣтѣс
че прѣмѣск чѣелѣ маї мѣлатѣ поцѣе. Поцѣа дѣла
дѣв. нѣчѣ мѣкар одатѣ нѣ неаѣ авѣзѣт де
вѣро нѣрегѣлѣз; ної андрѣптѣм нѣгрѣшѣт. Ачѣе-
ста дорѣм шѣ абѣм дрѣптѣте а чѣре дѣла орѣ
карѣ, пѣнтрѣкѣ алѣфѣлѣїѣ, пе лѣнѣгѣз тоатѣ
акѣратѣца сѣпѣдѣцѣїѣ че пѣзѣїм ачѣї ан лок,

фѣкѣнѣдѣсѣ тотѣш вѣро сѣмѣнтѣлѣз, кѣм вѣм
афѣла, ѣнде сѣ андрѣптѣзм? Ачѣ де шѣ кѣ
дѣстѣлѣз нѣпѣлѣчѣре, не ведем тотѣш сѣлѣцѣї а
анѣемна шѣ атѣтѣ, кѣ дѣла о вѣре анѣоачѣе
сѣ афѣлѣ дѣлѣлѣнѣла сѣтѣцѣїлѣм прѣн чѣнѣї цѣрѣї
шѣ кѣте ѣн сѣпѣкѣлант іѣстѣцѣ, карѣї нѣ цѣїмъ
кѣ че манѣрѣз сѣ апрѣпѣе де пѣкѣрѣїлѣ газѣ-
телѣм, ѣнде мѣрг сѣкѣмпл. маї мѣлатѣ, ан-
сѣтрѣїнѣз кѣнд ѣнѣла кѣнд алѣтѣла шѣ дѣнѣ че
ле чѣтѣск аншѣї, апої ле маї вѣнд шѣ алторѣ,
прѣн карѣ а лор фѣнтѣз крѣдѣтѣла нѣострѣ патѣ
ан дѣз кѣнѣрѣї.

2. А сѣплѣка зѣчѣрѣїлѣ пѣнѣ акѣм
нѣкѣнѣоскѣте: Карѣ Домнѣлор? Алѣелѣ
сѣнт нѣкѣнѣоскѣте адрѣлѣнѣлор шѣ ѣнѣгѣрѣнѣ-
лор, алѣелѣ Мѣнѣтенѣлор шѣ іарѣш алѣелѣ Мѣл-
довѣнѣлор. Адаогѣ ла ачѣстѣа мѣлѣцѣмѣа лѣ-
тѣнѣмѣлор че сѣ грѣмѣдѣск ан сѣїлѣрѣїлѣ ноа-
стрѣ де кѣцѣїва анѣ анѣоачѣе. Де вѣї сѣта а
фѣче тот сѣїлѣцѣ, пѣрѣнтѣсѣ шѣ пѣрѣїфѣрѣсѣ,
жѣрналѣла цѣсе прѣфѣче ан фѣрасѣолоѣїѣ шѣ лѣ-
кѣїкон, прѣн карѣ вѣм аѣѣнѣче де вѣтѣжѣкѣрѣа
сѣтрѣнѣлор. Аѣ нѣ чѣтѣрѣзѣцѣї сѣтѣїрѣелѣ асѣпра
мѣлатѣлор сѣїлѣцѣ ан газѣтѣлѣ сѣлавоанѣ?
Аша ам пѣцѣїо шѣ ної. Кѣноацѣем ної
пѣрасѣїне, кѣ сѣнтѣм анѣз маї нѣмаї ан-
чѣнѣтѣторѣї, сѣкрѣїторѣї кѣм шѣ чѣтѣторѣї рѣмѣ-
нѣлор; о сѣпѣрѣїїнѣцѣ анѣз де шѣсѣе шѣапѣте анѣ
не анѣвѣцѣз, кѣ де ам тот сѣплѣка шѣ дѣсѣлѣ-
шѣ ворѣе шѣ фѣрасѣ, тотѣш дѣнѣз кѣм сѣ скѣм-
ѣз чѣтѣторѣї шѣ вѣн алѣцѣї ної, аша ам фѣї сѣ-
лѣцѣї а анѣїпѣе тот дѣн ноѣ, карѣ сѣ пѣсѣте пѣ-
тѣнѣцѣ. Чѣл маї бѣн мѣжлѣок де а не анѣвѣ-
ца лѣмѣа бѣїне, де а не адѣна тоатѣ вѣгѣцѣїа
сѣї, сѣте чѣтѣїрѣа маї дѣсѣсѣз шѣ нѣ ка дѣн
гѣлѣмѣ а кѣрѣцѣїлор шѣ а жѣрналѣлор че сѣѣ
ан трѣнѣа, лѣкѣїкоанѣелѣ шѣ конѣтѣстѣла, ан
сѣфѣрѣшѣт маї дѣсѣе чѣтѣрѣчѣрѣї ан дѣосѣбѣїтѣлѣ
пѣрѣцѣї алѣ рѣмѣнѣїмѣї. Аша анѣчѣнѣрѣз тоцѣї,
аша трѣвѣе сѣ фѣачѣм шѣ ної. Кѣ тоате ачѣ-
стѣа ної тотѣш не фѣачѣм датѣорѣїа орѣ ѣнде
сѣїмѣїм нѣепѣрѣтата трѣвѣїнѣцѣ. —

3. А прѣфѣїцѣ ла фѣїешкарѣ нѣмѣр
обѣїктѣла пе сѣкѣрт шѣ анѣкѣ дѣн че
чѣмѣїѣ? Чѣї маї кѣспрѣншѣї кѣрѣацѣї де сѣтѣт
ан зѣїлѣлѣ ноастрѣ анѣкѣ'шѣї рѣн вѣреме, сѣмѣт
нѣнѣмаї гѣст, чѣї шѣ трѣвѣїнѣцѣ де а чѣтѣї жѣр-
налѣ. Кѣм сѣ нѣ абѣм ної вѣреме шѣ трѣ-
вѣїнѣцѣ? Адаогѣ, кѣ фѣїлѣ ноастрѣ сѣнт
рѣспектѣївѣ мѣлат маї мѣчѣї, де кѣт чѣелѣ пѣлѣ-
тѣїте кѣ 20—40—80 ф. арѣ., анѣкѣт чѣтѣї-
торѣїла, карѣ сѣ амѣакѣз кѣ цѣнтѣїрѣа шѣ кѣ
сѣїлѣла лор, нѣ лѣснѣ арѣ трѣвѣїнѣцѣ де сѣкарѣ,
карѣ сѣ'л атѣрагѣз сѣпѣр чѣтѣїрѣ шѣ ної анѣкѣ
де ачѣїшѣї чѣтѣїторѣї не пофѣїм.

Брѣшов, 28. Іѣлѣ 1843.

*) Вѣзѣї тарѣфа жѣрналѣлор дѣла Вѣїна.